

ТОШКЕНТ ОКШОМАИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 79 (10.132)

2004 ЙИЛ 26 АПРЕЛЬ

Пойтахтнинг
дир куни
Янгиликлар, воқеалар

КИСКА
сафарда

• «ЎЗБЕКИНВЕСТ» экспорт-импорт миллий сурфута компанияси ташаббуси билан ушбу соҳани ривожлантириш истикборларига багишлаб шахримизда ташкил этилган бизнес-форум ўзишина яқунлади.

• ТОШКЕНТ шаҳар давлат солик бошқармаси ҳамда шаҳар хукуқни муҳофаза қилувчи идоралар вакиллари хамкорликларида бўлиб утган йигилища аҳоли ўртасиде солик қонунчилигини кенг тарғиб этиш ва солик соҳасидаги хукузбаузарликларнинг оддини олиш масалалари муҳокама этилди.

• ТАДБИРКОЛЛАР ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон-либерал демократик партиясининг Миробод туман бўлими томонидан семинар тренинг ўюнтирилди. Унда мазкур партия фаолиятини янада кенгайтиришинг чоралари хакида сўз борди.

• СОБИР Раҳимов номли академик лицеяда Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф таваллудининг 50 йиллигига армуғон сифатидаги шоир номи билан атaluвчи музей ташкил этилди.

• ПОЙТАХТ вилояти «Барака» кредит ўюнисаси ўз фаолиятини кенгайтириш мақсадидаги шахримиз ахолигига хам хизмат кўрсата бошлади.

• БУНЁДКАР «Ўшлар телеклибида ташкил этилган тадбир Муҳаммад Юсуф шеъриятга багишилди. Шунингдек, Абдулла Кодирий номидаги Тошкент давлат маданият институтига йигилган талабалар, ўқитувчилар иштироқида севимли шоир Муҳаммад Юсуф таваллудининг 50 йиллиги мұносабати билан адабий кечака ўюнтирилди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги
Матбуот хизмати ва ўз
муҳбирларимиз
хабарларидан.

Кўп қаватли ўйларни бирлаштирган ўй-жой мулқорлари ширкатларининг ҳаммаҳшарларимиз ҳәтидаги аҳамияти кун сайнин ортиб бормоқда.

СУРАТДА: «Накшбанд» ўй-жой мулқорлари ширкати сантехники Ҳўжаназар Кранбоев иш ўстида.

ИСТИҚЛОЛ ВА МАЊНАВИЯТ

Республика «Мањнавият ва мањрифат» марказида «Фуқаролик жамияти қуришининг мањнавий-мањрифий асослари» мавзуида имлий-амалий конференция бўлиб ўтди. Тадбир ушбу марказ ташкил этилганинг ўн йиллигига багишилди. Анжуманда мазкур марказнинг Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар, шаҳар ва туманлар, олий ўқув юртларидаги масъул ходимлари, жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Анжуманда сўзга чиқкан Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчисининг ўринбосари А.Мелибов, «Мањнавият ва мањрифат» маркази рагбари Қ.Аззам, Ўзбекистон Қархамони, халқ шоири, ёзувчilar ушумаси раиси А.Орипов ва бошқалар юртимизда фуқаролик жамияти қуришининг мањнавий-мањрифий асослари давлатимиз рагбари Ислом Каримов томонидан белгилаб берилганини таъкидлайдилар. Республика «Мањнавият ва мањрифат» маркази ташкил этилган бу борада мухим қадам бўлди. 1999

йilda эса марказ фаолиятига бевосита раҳбарлик қилишиб мақсадида. Президентимиз Фармони билан Республика Мањнавият ва мањрифат кенгаши ташкил этилди.

Бугун дунёнинг турли бурчакларида айрим ёвуз кучлар ўз гаразли мақсадларини амалга ошириш учун турли усулларни ишга солмоқда. Тинчлива осоишиштагимизга ражна солишига, ёшларимизнинг онгини бузишга интилаётган бундай хавф-хатарларнинг оддиги олиш учун иходкор зиёллар, фан ва маданият намояндalarни, бутун ҳалқимиз қатъ

Ўзбекистон
Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ

А.С.Солиҳбоевни
Ўзбекистон
Республикасининг
Покистон Ислом
Республикасидаги
Фавқулодда ва
Муҳтор Элчиси этиб
тайинлаш
тўғрисида

Анвар Саидович Солиҳбоев Ўзбекистон Республикаси Покистон Ислом Республикасидаги Фавқулодда ва Муҳтор Элчиси этиб тайинлансан.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 23 апрель

сафоси
Хаср

Барча майбаларада
олигига сўнгти хабарлар

Мамлакатимизда

• Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисining Инсон хукуклари бўйича Вакили (Омбудсман) хузуридаги Инсоннинг Конституциявий хукуқ ва эркинликларига риоя этилиши бўйича комиссиянинг кенгайтирилган йигилиши бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мажхамасининг жорий йил 10 мартағи «Тошкент сувларини, сел оқимларини хавфхатарсиз ўтказиб юбориша ва кўчкى ҳодисаларининг олдини олиш ҳамда уларнинг оқибатларини туташиб чора-тадбирлари тўғрисида»ги карори ижоросини бажарши юзасидан хукумат комиссиясининг йигилиши ўтказилди.

• Республика Вазирлар Мажхамасида Ахборот фаoliyati ва маълумотлар узатишни такомиллаштириш ва самародорлигини ошириш бўйича идораларро мувофиқлаштириш комиссияси мажлиси бўлиб ўтди.

• Франциянинг юртимиздаги элчиҳонасида яқинда Францияда ташкил этилган ҳалқаро Иби Сино жамгармасининг ваколатхонаси — «ASSOCIATION AVICENNE - FRANCE»нинг тақдимат маросими ўюнтирилди.

• Фарғона вилояти Адлия бошқармаси ташаббуси билан Марғилон ва Фарғона шаҳарларида «Терроризмга карши кураш — долзарб вазифа» мавзуида семинар ўтказилди.

• Хотира ва Ҳадралаш куни олдидан Сарионий тумани марказида «Баҳт ўйи», «Интернет кафе», тиббий хонаси ва туман Нуронийлар жамғармаси биносидан иборат Нуронийлар чойхонаси мажмуаси ҳашар йўли билан бунёд этилди.

Жаҳонда

• Грузия парламентида спикер сайлови бўлиб ўтди. Сайловда катнашган 160 нафар депутатнинг 159 таси кўллаб-куватлагандарни холда ушбу лавозимга Нино Бурханадзе сайдайди.

• Саудия Арабистони хукумати «Ал-Қоидат» террорилор ташкилотини мамлакат пойтахти Ар-Риёдда юз берган, оқибатда 10 киши хаётдан кўз юрган ва 150 га яқин киши жароҳатланган портлашни ўюнтирганликда айлади.

• Шимолий Кореяning Хитойдан 50 километр нарида жойлашган Рёнхон темир йўл станциясида йирик темир йўл ҳалоати рўй берди. Селитра ва бензин ёнилғиси ортилган эшелонлар электр узатувчи тармогида киска туташув юз бериши натижасида кучли портлаш содир бўлди. 26 тонна тротил кучига эга портлаш натижасида 154 киши ҳалок бўлди, 1300 га яқин киши жароҳатланган вайрон бўлди. Ҳозирда жон ҳамжамиятини Шимолий Кореяга ёрдам кўрсатмоқда.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Матбуот хизмати ва ўз
муҳбирларимиз
хабарларидан.

**ТАЪСИРЧАНИЛИК ВА
МАСЬУЛИЯТГА ЭРИШИШ ЙЎЛИДА**

Тошкент шаҳар ҳокимлигига ислоҳотларни янада чукурлаштириш бўйича Ҳазрот Мажхамасининг ҳамда шаҳар фаолиятининг февраль ойида ўтказилган йигилишларида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши жараёни таҳлили юзасидан кенгайтирилган йигилиши бўлиб ўтди.

Йигилиши Тошкент шаҳар ҳокими Рустам Шоабдураҳмонов олиб борди.

Таъкидланганидек, хисобот даврида барча жабҳалarda таркибий ўзгаришлар давом этирилди, ислоҳотларнинг изчилиги макроқитисодӣ, ва молиявий барқарорлик таъминланишига замин яратди, тадбиркорлик субъектларининг сифати ривожланиши кузатиди.

Чунонки, ўтган йилнинг мос даврида ислоҳатнинг худудий ички маҳсулот ҳажми 105,5 фоиз, саноат маҳсулотларнинг ишлаб чиқариши — 115 фоиз, халқ иштесмоли моллари — 116 фоиз, капитал кўйилмалар — 103 фоиз, чакана савдо айланмаси — 104 фоиз, экспорт — 135

фоиз, жалб этилган инвестициялар ҳажми 130 фоизга ошиди. Жорий йилнинг биринчи чорагида 1133 та кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ташкил этилиб, уларнинг ҳисобига кўшимча 7288 та иш ўринилди.

Шу билан бирга, таъхилларга қараганда, айрим тармоклар бўйича номутаносиблини мавжуд бўлиб, дастурий вазифаларнинг бажарилишида ҳам кескин оқсалиш юзага келганд. Ҳусусан, корхоналарнинг 35-40 фоизида хўжалик молиявий начорлиги туфайли саноат ва халқ иштесмоли моллари ишлаб чиқарилиши ҳажми пасайишига йўл кўйилган.

Давоми 2-бетда.

Шарқ дурданалари

Оз-оз ўтганий домо бўйни...

• Бир улуф киши хикоят килиб деди:

— Мен бир қавмни кўрдим. Ўз ака-укаларини узоқ, вакт кўрмай юраве-ришар экан. Кўрганда эса ҳол-аҳвол сўрашмас, фа-қат ишдан гапиришиб, пул, мол керак бўлса бир-биридан аяшмас экан. Бундай яхшиликни эса бир-бировларига ҳеч қачон миннат қилишмас экан.

Яна шундай бир қавмни кўрдим. Агар бир-бировини кўрмай қолган бўлишса, ҳол-аҳволини, қандай яшаётганини, бола-чақа ва бошқа нар-саларни ҳеч эринмай, зўр эътибор билан сурнити-ришар экан. Агар пулдан гап чиқиб колса тездагина чап беришиб, кочиб колишаркан. Арзимас бир нарсани бир-бирига оғринишар экан.

• Баъзи бир ҳакимлар-нинг ёзишича, нафснинг тизгини аклнинг кўлида-дир, ақи нафс устидан хукм юргизиб, уни ёмон йўлдан асрар туради. Одатда қайси нарса кўпайиб кетса қадри қамайб кетади. Аммо акл кўпайган сари қадри оша-веради. Ҳамма нарсанинг чегараси ва тўхтайдиган жойи бор, аммо ёдингда тутгинки, ҳеч вакт ақлнинг чегараси йўк.

• Бир ҳакимдан:

— Сиз кишининг аклини қандай қилиб била-сиз? — деб сўрадилар.

Ҳаким уларга қараб:

— Агар менда бундай истак пайдо бўлса, аввал ўша киши билан сұхбат кураман, баъзи нарсалар ҳақида баҳс этаман, агар сўзлари рост ва ҳатоси кам бўлса, демак ундан кишида ақл бор деб та-саввур қиласман, — деб жавоб берди.

Яна ундан:

— Бордию ўша киши билан сўзлаш-олмасан-гиз сиздан узоқда бўлса, унда қандай қилиб ани-лайсиз? — деб сўраши.

— У пайтда ўша киши юборган дўсти билан гап-лашаман, дўсти орқали гапи ёки хатидаги фикрлардан мазкур кишининг акл доирасини текшира-ман, — дея жавоб берди ақлли ҳаким.

• Азизим, улуғликни са-баби ақл ва одобdir. Кимки соғ ақл ва комил фаросатга эга бўлса пас-тилик даражасидан улуғлик мартабасига эриши-ши мумкин.

Байт:

**Кимда ўткир ақлу
фаросат бордур,
Фалаба байроғи
тикар осмонга!**

Мўйқалам усталарининг та-биятдаги турфа хил ранглар-дан яратган мўйқизавий аспар-ларида ажид бир жўшқинлик, беғубор тўйғулари ўз аксими топади албатта. Бундай аспар-ларни томоша килганда албатта қалбинизни беихтиёр эзгу хислар чулғаб олади. Яқинда мусавири Жўра Асрон ижод-хонасида бўлиб, унинг ижоди билан яқиндан танишилди. Рас-сом ўз ижоди билан банд эди. Аввало хонага кириб борар эканмиз, бу ерда катта килиб ишланган портрет диккатимизни узига тортди. Бу севимли шоиримиз Мухаммад Юсуфнинг сиймоси акс этган сурат эди. Унда Мухаммад Юсуф ёрқин ва ти-ник мой бўёкларда худи тирикдек ку-лимисираб қараф турарди. Ажид бир нурафшон табиати манзараси гўзал ва нафис ранглар билан уйғунлашган ҳолда шоир, унинг атрофида оқ от, гуллар,райхон, жам-бил, ялпиз, күшлар, булбул, капа-лак, кўзи тўла ёш жайрон сиймоси акс этган эди. Суратга узоқ тикилиб унинг маъносига кизиқдик.

— Биз Мухаммад Юсуф билан жуда кадрдан дўст эдик, — дея хотириларидан сўз очди Жўра Асрон. — Охирги уч йил айниқса тез-тез учрашиб турардик.

У мен чизган суратларни қизи-қиб томоша килади. Узоқ вакт дилдан сұхбатлашардик. Му-хаммад нюхоятда камтарин, соифидан ва ўта куюнчан инсон эди. Бир куни менга: «Бир Ан-дижонга бориб келамиз. Онамнинг сувратини чизасиз. Анонимиз ёнида супачалари бор. Шунга ўтказиб чизасиз», деганди. Яна бир куни: «Менинг ҳам суратимни чизинг, факат сал ўшартириб чизасизда. Унда бир оқ от бўлса — буни илхом париси дейлик, ва яна күшлар, гуллар акс эта, мен эса у ердан ўтиб кетаёт-ган бўлсам, чунки шеъларимидан ўзим кониқиши хосил кильмадим», деб айтганди. Аввало Мухаммаднинг биринчи портретини, ўзи айтгандек ёшлик даврини чизиб тутгатдим. Иккичи портрет устиди ҳам узоқ ўйладим. Ва ўзи холлагандек шеъриятига боғлаб, кенглик, ёлгизлида кулиб турган сий-мосини ва унинг атрофида оқ отни, күшлар, ялпиз, райхон,

шайрон кабилар орқали шоирнинг ички руҳини акс этириша ҳаракат килдим. Ва бу асаримни «Хотира» деб номлади. Унинг хотириаси доимо қалбларимизда яшайди. Шундан сўнг Энахон аянинг суратларини чизишга кўл урдим. Мана ушбу суратнинг ҳам ҳали бўёғи кўримаган, яқинда тугалаш арафасидаман. Афсус, бу суратларни кўриш дўстимга ишласиб этимади.

Мухаммад табиатни, гулларни, айниқса, помидор билан раёнхони хуш кўрарди. Албатта бир натиормотр ишлаб берасиз, дерди менга. Муҳам-

мади этган. Гўё бутун ўзбекистонимиздаги оналар киёфаси ана шу суратда, рангли бўёқларда ўз ифодасини топганди. Рассом ижодини томоша қиласа эканмиз, унинг аспарларида она-Ватанига, табиатга, ҳалкига бўлган меҳр-мухаббатни аングлаш қийин эмас.

Андижонлик Жўра Асрон ёшлигидан рангтасвири санъатига кизиқиб асосан табиат гўзлалигини, ҳар хил ўй-фикрларини инсонларнинг сиймоловини акс этиришига интилиб келган. У рассомликка кизиқиши турфай Тошкентга келип Республика рассомлик коллежи-

каро мукофот совиндори бўлди. Жўра Асрон Р.Ахмедов, Ч.Ахмаров, Р.Чориев, Саша Ли каби таникли рассомлар, устозлари ижодига мурожаат килиб, рассомчилик санъатини силсларини тўлиқ ўрганди. Мусавири ижодидан шу нарса маълуми, у кўпроқ тарихий мавзуларга кўл уради, буюк алломаларимиз хаёт ва ижодини акс этиришига интилади. Унинг айниқса, улуғ аллома Хожа Ахор Валий тавалудига багишлаб ишлаган «Хожа Ахор Валий» портре-ти хам муваффакияти чиқиб, муҳисларни томонидан муносиб баҳо олди. Жўра Асрон ижодхонасида ги ранг-баранг, ях-лит, жозибали аспарларга шундай бир кўз ўюргутириб ўтолмайсиз. Ҳар бир асари диккатнинг санъати тортиб, чукур мушоҳада-га уйнади. Табиат манзараларидағи на-фис бўёклар гўё тилга кириб сиз билан сўзлашадиган туюлади. Мусавирининг тинимсиз изланишлари, ижод машакатла-рининг маҳсулни сифатида «Шоҳимар-донда баҳор», «Оқтош манзараси», «Хива тонги» «Голос» сингари бир қатор аспарла-ри дунёга келган.

— Мен доимо таби-ат кўйнига, тогларга ошикаман. Табиатда-ги турфа хил ранглардан илҳомланиб улардан гўё кувват оламан, дейди Жўра Асрон. — Кўёшли ўзбекистонимизнинг бетакор гўзл манзараларини коғозга тушириш истаги туғилиб, ижод қилишга инти-ламан. Рафиқан Ширимонай ва тўрт фарзандим ижод оламида менга ҳамиша мададкор бўлиб илҳом берib туршиади. Рассомнинг оиласиди, қалпак-тунчлик, хотиржамлик бўлсагина, у ҳакиқий ижод дун-нисида барақали ва унуми меҳнат қилиб, ўз мақсадлари-га эриша олади, деб ўйлайман.

Ҳакиқатан, Жўра Асроннинг ижод дунёси туғанмас булоқ каби қайнаб тошаётганинг унинг аспарларини кўриб кузатиб гувох бўйдик. Зоро, ана шу булоқдан баҳраманд бўлган эллининг қалбидаг факат эзгу хис-тўйгулар уйғонишига шубҳа йўк.

Дилором ИКРОМОВА
СУРАТЛАРДА: мусавири Жўра Асрон ва унинг «Хоти-ра» ҳамда «Хожа Ахор Валий» аспарлари.

ЧИЗГИЛАРДА АКС ЭТГАН ХОТИРАЛАР

Санъатнинг сехрли оламида ўзига хос нозик дид билан бетакор гўзлаллик яратадиган нафис бармоқ соҳиблари ижоди билан танишар эканмиз уларнинг нафосатга бой истеъодларининг гувохи бўламиш.

маднинг санъатга, шеърията мухаббати баланд эди. Чизган расмларимини кизиқиб кузатарди. Бир куни расмларимини мақтаб турбиди шу заҳоти кўйидаги бир шеърни ёзив берди:
Мусавирик
уҳламай ҳар тун,
Матога дил рангини
бермок.
Мўъжизалар тўкканинг
учун,
Шараф сенга сехрли
бармок.

Дўстимнинг бу шеъри мени илҳомлантариб, яна ва яна ижод қилишга чорламоқда.

Ха, ҳакиқатан мусавири Жўра Асроннинг илҳом булоги қайнаётганини у яратган аспарларини кузатиб, гувох бўлдик. Муҳаммад Юсуфнинг портрети ёнида яна бир сурат — маъс онга киёфаси акс этган портрет диккатимизни ўзига тортди. Бу Муҳаммад Юсуфнинг сиймоси ва онаси Энахон аянинг сурати эди. Суратда онанинг каятияти ва ўйчан сиймоси

да, ундан сўнг Маннон Уйғор номидаги Санъат институтида таҳсил олди. Мусавирининг асосий ижоди институтида ўқиб юрган даврида бошланди. Йиллар давомида рассомнинг янги-янги аспарлар пайдо була бошлади. Унинг «Хаёл», «Ўй-ониши», «Тегирмон», «Она куз», «Она», «Халимаконим», «Абдулло Орипов», «Фаттоҳон Мамадалиев», «Чинз Ахмадов», «Фозила Сулаймонова», «Муножот Йўлчнева», «Соҳибкорин» каби мойбўйёда ишланган рангтасвири аспарлари ва бир қатор манзарати натиромарларни илхосмандлар эътибори-га тушиб, санъат оламида ўз ўрнига эга бўла бошлади. Мусавири нафакат ўзбекистонимиз, балки Германия, Хинди-стон, Лотин Америкаси, Миср, Болгария, Австрия, Венгрия, Туркия ва бошқа кўплаб мамлакатларда шахсий кўргазмаларда иштирок этиб, «И мом-Ахорий», «Ахмад ал-Фарғоний» портретлари учун Хал-

«Deedeman Silk Road» меҳмонхонасида ўзбекистон ва Польша ишбilarmon doiralarini vakkilarining учра-шуви бўлиб ўтди. уни «Ўзбекистон-Польша» дўстлик жа-миyati tashkil etdi.

ИШБИЛАРМОНЛАР УЧРАШУВИ

Учрашувда мазкур жамият раиси, ўзбекистон Олий Мажлиснинг Ин-сон ҳуқуқлари бўйича вакили С.Рашидов ва Польшанинг мамлакатимиздаги Фавкулодда ва мухтор алиси З.Куҳак мамлакатларимиз ўрта-сидаги муносабатлар барча жабхаларда, хусусан, савдо-иктиносий со-ҳада жадал ривожланётганини таъкидлайдилар.

Польша - ўзбекистоннинг Шарқий Европа митнаксидаги мухим сав-до шерикларидан. Президент Ислом Каримовнинг ўтган ийл ёзида бу мамлакатка расмий ташрифи асосида ўзаро муносабатларни янада ривожлантиришга қаратилган эди.

Польшанинг келаси ой Европа Иттифоқига кўшилиши ҳам мамлакат-ларимиз ҳамкорлигини янги босқичига олиб чиқиш учун янги имконият-лар яратди.

Учрашув ѡатнашчилари ишбilarmonlar ўтасида мунтазамлик туши-ни олган босвоти мулокотларни янада кенгайтириш орқали савдо-икти-садий алоқаларни ривожлантиришга қаратилган таклиф ва мuloҳазал-ла билилар.

